

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ก) ศึกษาคุณลักษณะ , คุณค่าของเอกลักษณ์และ
 สิ่งแวดล้อมเมือง ข) ศึกษาถึงบทบาทของพืชพรรณ เพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์และสิ่งแวดล้อมเมือง
 และค) ศึกษาถึงแนวทางการเสริมสร้างเอกลักษณ์และสิ่งแวดล้อมเมืองโดยการใช้พืชพรรณ มีขอบเขต
 พื้นที่ศึกษา ศึกษาในเขตพื้นที่เทศบาลนครเมืองเชียงใหม่เนื้อที่ 40.5 ตารางกิโลเมตร ประกอบด้วย 2 ส่วน
 สำคัญ คือ พื้นที่เขตอนุรักษ์เมืองประวัติศาสตร์ เนื้อที่ 2.56 ตารางกิโลเมตร (เขตคูเมือง) พื้นที่นอกเขต
 อนุรักษ์เมืองประวัติศาสตร์ เนื้อที่ 37.44 ตารางกิโลเมตร (นอกเขตคูเมือง) การเก็บข้อมูลโดยใช้สำรวจและ
 ประเมิน ผลการวิจัยปรากฏดังนี้ ก) ศึกษาคุณลักษณะ , คุณค่าของเอกลักษณ์และสิ่งแวดล้อมเมือง
 โครงสร้างทางธรรมชาติของเมืองโครงสร้างทางภูมิประเทศ รูปทรงของเมือง โครงสร้างแหล่งน้ำธรรมชาติ
 โครงสร้างทางภูมิอากาศ โครงสร้างทางวัฒนธรรมของเมือง โครงสร้างทางผังเมือง การใช้ประโยชน์ที่ดิน
 โครงข่ายการสัญจร ข) ศึกษาถึงบทบาทของพืชพรรณ เพื่อเสริมสร้างเอกลักษณ์และสิ่งแวดล้อมเมือง
 วัสดุพืชพรรณในเมืองพบว่า พื้นที่เขตอนุรักษ์เมืองประวัติศาสตร์ (เขตคูเมือง)มีพืชพรรณอยู่หนาแน่น ใน
 บริเวณศาสนสถานและสถานที่ราชการซึ่งมีความสำคัญต่อความเป็นเมืองประวัติศาสตร์ ในบริเวณที่อยู่

อาศัยยังมีความร่มรื่น มีการเพิ่มพื้นที่สีเขียวตามถนนและพื้นที่ว่าง พื้นที่นอกเขตอนุรักษ์เมืองประวัติศาสตร์ (นอกเขตคูเมือง) ประกอบด้วย 4 แขวง คือ แขวงนครพิงค์ แขวงศรีวิชัย แขวงกาวิละ แขวงเม็งราย ชุมชนที่อยู่อาศัยยังมีการปลูกต้นไม้และดูรักษาให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ดี ส่วนบริเวณย่านพาณิชย์กรรมสำคัญยังขาดพืชพรรณที่ให้ความร่มรื่นในบริเวณศาสนสถานและสถานที่ราชการสิ่งแวดล้อมที่ดี ถนนและเส้นทางสัญจรอยู่ในการจัดการดูแลของแขวงต่างๆ ได้ให้ความสนใจต่อการดูแลรักษาและปลูกเพิ่มเป็นอย่างดี และควรที่จะเพิ่มพื้นที่สีเขียวให้มากขึ้น เพื่อจะได้ลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และมลพิษทางอากาศลง และค) ศึกษาถึงแนวทางการเสริมสร้างเอกลักษณ์และสิ่งแวดล้อมเมืองโดยการใช้ พืชพรรณ ได้แก่ การเลือกใช้ ต้นไม้สำคัญในพุทธประวัติ ในศาสนสถาน การเลือกใช้ ต้นไม้ในเขต คูเมืองโบราณ ต้นไม้ที่เหมาะสมสำหรับใช้ปลูกให้ร่มถนน การมีส่วนร่วมของชุมชนในการร่วมเสริมสร้างเอกลักษณ์ และสิ่งแวดล้อมเมือง พร้อมข้อเสนอแนะการจัดการด้านภูมิทัศน์ ในพื้นที่เมืองเชียงใหม่

ABSTRACT

213683

The objectives of this research were: a) to study the character, value of urban identity and environment; b) to investigate the role of vegetation used in the strengthening of urban identity and environment; and, c) to determine the guidelines in strengthening the urban identity and environment using vegetation. The area scope for the study consisted of 40.5 sq km within the municipality of Chiang Mai and which comprised of two important sub-areas, namely: 2.56 sq km of historical conservation area (ancient moat zone), and 37.44 sq km area outside of the historical conservation area (outside ancient moat zone). Data were collected through survey and estimation. Results of the study indicated that a) on the character, value of urban identity and environment, natural urban structure, geographical structure, urban profile, natural water resource structure, atmospheric structure, urban cultural structure, urban planning structure, land use, thoroughfare network; and, b) on the role of vegetation in strengthening the urban identity and environment, the urban historical conservation area (ancient moat zone) was found to contain thickly dense vegetation particularly in areas around religious and government offices which are considered important to the historical urbanization. On the other hand, residential

areas were observed to be shady and breezy with an increase in green areas especially along roads and vacant lots. Places outside the urban historical conservation area (outside of ancient moat zone) were divided into 4 district zones: Nakornping, Srivichai, Gavila and Mengrai. Residents in these communities were found to grow vegetation and have good maintenance of their environments. However, there was a lack of shady plants around important business offices but in areas surrounding religious and government places, there was good environment. It was also found that roads and streets were properly maintained by the respective district zones where they were located and where residents provided interests towards their proper care and maintenance including an increase in plants grown. It is suggested that green areas should be improved in these places in order to decrease environmental problems and atmospheric pollution. On the study of guidelines to strengthen area identity and environment by using vegetation, suggestions included the proper selection of plants of historical importance especially in religious places, proper selection of plants to be grown in ancient moat zone, plants appropriate for road shading, and community participation in strengthening urban identity and environment. The study also suggested landscape management of areas in the municipality of Chiang Mai.